Memo

0098125219

gemeente Weststellingwerf

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College van B&W
Afdeling:	Sociaal Domein
Datum:	24 augustus 2021
Onderwerp:	Ledenaantallen sport
Bijlage memo:	
N.a.v. toezegging raad d.d.:	07 juni 2021

Lokaal
In de gemeenteraad is de toezegging gedaan dat het college de gemeenteraad zal informeren over de teruglopende lidmaatschappen bij de sportverenigingen gedurende deze coronatijd. Middels deze memo wordt daar invulling aan gegeven.

Het ledenverloop bij sportverenigingen hebben we op hoofdlijnen inzichtelijk binnen onze gemeente. De ledenaantallen waarover de gemeente beschikt zijn niet de cijfers van de sportbonden, maar deze kunnen onttrokken worden uit de jaarlijkse subsidieaanvragen die de sportverenigingen doen, waarbij één van de subsidies is gebaseerd op basis van het aantal jeugdleden en >17 jaar leden. Het gros van de verenigingen doet elk jaar een aanvraag maar diverse verenigingen ook niet, waardoor het overzicht niet volledig is. De gemeente is daarin dus afhankelijk van de subsidieaanvragen en de gegevens die de sportverenigingen aanleveren.

Uit de gegevens waar de gemeente over beschikt kunnen we afleiden dat we een terugloop zien in lidmaatschappen, met name onder de jeugdleden. Waar de sportverenigingen binnen de gemeente Weststellingwerf begin 2020 nog beschikten over circa 2150 sportende jeugdleden, is dit begin 2021 afgenomen naar ruim 2050 jeugdleden. Daarbij heeft een aantal specifieke verenigingen te maken met een relatief flinke terugloop, bij andere verenigingen zie je zelfs weer een toename van jeugdleden. De ledenaantallen van volwassenen (>17 jaar) is nagenoeg gelijk gebleven. Op basis van een vergelijking tussen dezelfde verenigingen over 2020 en 2021 beschikten de sportverenigingen in beide kalenderjaren over circa 4350 leden, ouder dan 17 jaar.

Vergelijking lokaal & landelijk
Ondanks bovenstaande cijfers is de tendens zichtbaar dat bijna elke vereniging geconfronteerd wordt met in ieder geval een kleine afname van leden, conform het landelijke beeld. Landelijk zien 48 sportbonden dat het ledenaantal afneemt met 2 procent of meer. Bij 12 sportbonden blijft het ledenaantal nagenoeg gelijk en bij 14 sportbonden nemen de ledenaantallen toe met 2% of meer. Een toe- of afname in leden zegt niet direct wat over de impact van corona. Voor de landelijke analyse en de invloed van de coronamaatregelen en negatieve impact op de ledenaantal is per sportbond gekeken naar de ontwikkeltrend van 2017 tot en met 2019. De gemiddelde ledenontwikkeling in de laatste 3 jaar is daarna doorgetrokken naar 2020 (de ‘verwachting’). Heeft een bond minder leden dan de verwachting, dan is deze geclassificeerd als negatief. Heeft een bond meer leden dan de verwachting, dan is deze geclassificeerd als positief. Op deze manier kan de afwijking van de trend iets beter worden geduid. Op basis van deze analyse hebben 51 van de 77 sportbonden een negatieve impact op de ledenaantallen. Bij de meerderheid van de sportbonden loopt het aantal jeugdleden terug. Bij 14 sportbonden nemen de ledenaantallen juist toe met 2 procent of meer. Sportvisserij Nederland krijgt in 2020 de meeste nieuwe leden (+80.000). Meer informatie hierover staat in het onderzoeksrapport ‘zo sport Nederland’ van NOC*NSF.

De vraag is in hoeverre de ledenaantallen na Corona weer zullen herstellen. De tendens van teruglopende ledenaantallen bij sportverenigingen werd voor Corona al ingezet, mede doordat steeds meer mensen ‘ongeorganiseerd’ gaan sporten, buiten de sportverenigingen om in de openbare ruimte. Naast deze tendens zien we door Corona helaas een landelijke zorgelijke ontwikkeling: een forse afname van sportdeelname (= sporters die gedurende één maand vier keer of vaker sporten) onder bijna alle leeftijdsgroepen. De leeftijdsgroepen 19 t/m 30 jaar en 31 t/m 44 jaar zijn hier een positieve uitzondering op en zijn qua sportdeelname gelijk gebleven (respectievelijk 69% en 62%).

Acties

Omdat elke afname van een lid er één teveel is, doen wij (en de sportverenigingen) alles binnen onze macht om jeugdleden te behouden voor de verenigingen. Ondersteuning aan verenigingen vindt actief plaats elke dag na de persconferentie, waar met de aanwezige sportverenigingen consequent nagedacht en gediscussieerd wordt over actieve sportbeoefening in tijden van Corona. Ook in dit overleg horen we de zorgen vanuit verenigingen, waarbij veel sportverenigingen toch ook aangeven dat het ledenaantal redelijk op peil blijft. De gemeente denkt mee over het sportaanbod in Coronatijd (was is wel en niet mogelijk). Daarnaast is de ondersteuning ook vraaggericht. Binnen de gemeente is een verenigingsondersteuner vanuit het beweegteam actief. Mocht een vereniging behoefte hebben aan advies, meedenkkracht etc., dan kan hiervoor de verenigingsondersteuner gevraagd worden. Dit gaat ook over ledenbinding en het werven van nieuwe (jeugd)leden.

Aanvullend hierop proberen we samen met verenigingen op verschillende manieren het aanbod voor met name kinderen aantrekkelijk te houden:

1. Vanuit het beweegteam Weststellingwerf wordt samen met verenigingen naschools sportaanbod georganiseerd om jeugdige inwoners kennis te laten maken met diverse sporten. In het voorjaar waren sporten als tennis, korfbal en volleybal aan de beurt, in het najaar wordt een nieuw programma samengesteld. Dit sportaanbod heeft tot doel kinderen kennis te laten maken met diverse sporten binnen de gemeente.
2. Vanuit het Lokaal Sportakkoord kunnen sportverenigingen initiatieven aandragen die bijdragen aan de doelstellingen van het Sportakkoord. Als het voldoet aan de doelstellingen en de kerngroep unaniem instemt met het plan, is een bijdrage mogelijk vanuit het Sportakkoord. Zo vond bijvoorbeeld de Stellingwerfse voetbalweek deze zomer plaats.
3. Vanuit het Lokaal Sportakkoord organiseren we algemene didactische trainingen voor vrijwilligers en jeugdtrainers van sportverenigingen + sportspecifieke trainingen. Al deze trainingen dienen het spelplezier van alle jeugdigen te verhogen.
4. Van 17 t/m 26 september vindt de week van sport en bewegen plaats, die in het teken staat van het verenigingsleven.

Dit is een korte greep uit de activiteiten die plaatsvinden. Daarnaast zullen alle sportverenigingen separaat hun uiterste best doen om hun leden te behouden in deze moeilijke tijden.